

denne Lov ikke blev gennemført, end om de fik den i den Form, hvorunder Forslaget foreligger her.

Jeg skal slutte hermed, skønt jeg ellers kunde have Anledning til at gaa ind paa meget af, hvad der af ærede Modstandere er blevet fremført imod Fagprøver etc., men jeg antager, at den ærede Indleder skal have Ordet, og skal derfor ikke nærmere komme ind paa det. — Dog maa jeg til Slutning sige, at jeg glædede mig over at høre det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Andersén) i Gaar udtale en Anskuelse med Hensyn til Bestemmelserne i Lovforslagets Kapitel VII om Organisationerne, som jeg er enig med ham i. Det viser sig, at hvor uenige paa mange Punkter end Arbejdsgivere og Arbejdere ere, saa kunde vi dog godt mødes i Forstaaelse af det, der kan tjene til at fremme det gode Forhold, tjene til at højne Standen og dygtiggøre den til fremtidig Udvikling. Jeg tvivler ikke om, at skulde imod Forventning den sidste ærede Talers Ønske gaa i Opfyldelse, og dette Lovforslag ikke blive til noget — hvis det faar den Gift, han som Læge vist gerne vil indgive det, — vil ganske vist det meste eller en hel Del deraf blive gennemført af Organisationens Vej, men om det saa gennemføres paa en saadan Maade, at de andre Stænder ville finde, at det er det, de have ønsket, er en anden Sag. Jeg tror, at Samfundet stod sig bedst ved at imødekomme de billige Ønsker og Krav, der ere fremkomne. Vore Krav have været beskedne, og vi have været taknemlige for det, der er kommet frem. Det er jo saa, at vi ikke ere den eneste Stand, der har ment, at det, at Tilgangen til en Virksomhed noget skærpes, har sin Betydning. Vi have set det paa mange andre Omraader. Den sidste ærede Taler, der er saa meget imod Eksamensvæsen, ved jo, hvad der skete, da Juristerne bleve for mange her i Danmark. Hvad var det, man da gjorde? Man undlivede ganske simpelt de danske Jurister, man skærpede Fagprøven for dem, saa var man færdig med dem, og Tilgangen blev saa ringe, at den ikke kunde genere. Samtidig skærpede man den anden Eksamen for Jurister og højnede derved Dygtigheden hos Juristerne. Man gik frem paa samme

Maade, som man vil gøre ved dette Forslag, der søger at indskrænke Tilgangen af udygtige Elementer for Haandværkets, Industriens og Handelens Vedkommende.

Jeg vil meget anbefale Tinget at se velvilligt paa dette Lovforslag. Det er saa tit i Befolkningen blevet sagt, at i Landstinget har man hidtil fundet villigt Øre for Næringslivets og Købstædernes Krav; det har i alt Fald sørget for, at vi kunde staa sideordnede med andre Samfundsklasser, det har vist sig paa Toldlovgivningens og paa andre Omraader. Nu have vi paalagt Næringslivet og Købstæderne ny Byrder. Jeg skal minde om Ulykkesforsikringsloven, og ved Skattereformen kan der ogsaa ventes forøgede Byrder. Vil det saa ikke være rimeligt ved denne Lejlighed at vise, at Tinget nærer Interesse for Næringslivet i Købstæderne og gerne vil være med til at fremme det i Overensstemmelse med, hvad de paagældende selv ønske. Det kunde dog være, at ligesom Lægerne undertiden ved at indbilde den syge noget kurere ham, kunde den Skuffelse, der er talt om, ikke blive større, end at man indbildte sig at have faaet et Middel, hvis Resultat blev, at de fremkomne Klager bleve afhjulpne. Og naar det opnaaedes, synes jeg, at de Medlemmer, der stille sig modvillig til Sagen, kunde være tilfredse. Jeg tror, at de, der have sand Interesse for at bevare det lille Haandværk og den lille Industri, bør gaa ind paa dette Lovforslag, der netop tager Sigte paa at gøre noget for den lille Bedrift imod Kapitalen og Storindustrien. Vi forlange ikke noget Tilskud. Der er henvist til Østerrig, hvor Regeringen har haft et aabent Blik for, hvad der kunde gøres for den lille Industri, og hvor der nu er givet Bevillinger, der gaa op til et Par Millioner aarlig til den lille Industri til Anskaffelse af Hjælpemaskiner, men her forlanges ikke af Staten eller af nogen som helst noget Tilskud, man vil kun have Lov til at virke under Former, som man antager ville være til Gavn og til Lykke for Samfundet i dets Helhed.

Indenrigsministeren (*Bardenfleth*): Det meget ærede Medlem (Koch), som indledede denne Forhandling, har jo gjort klart og fyldigt Rede for Enkelthederne i